

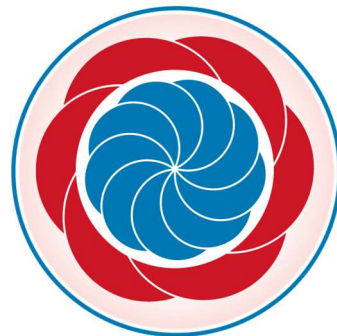
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Veddelev Børnehus

August 2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har især haft fokus på læringsmiljøerne udendørs i børnehaven, og hvordan de indbyder til leg og fælleskab hos børnene. Derudover har vi arbejdet med den voksnes rolle i at indgå i og skabe udviklende læringsmiljøer for børnene.

Vi arbejder endvidere med at skabe et udviklende og indbydende læringsmiljø til børnene i vores fællesrum, som hidtil har været lidt et alt-mulig-rum. Læringsmiljøet skal bruges både af vuggestuebørn og børnehavebørn og skal give mulighed for fordybende og uforstyrret leg eller en pædagogisk aktivitet med en børnegruppe.

I vuggestuen har vi arbejdet med tematiserede læringsmiljøer både ude og inde. Der har været fokus på at understøtte børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse gennem overordnede temaer, som de pædagogiske aktiviteter har taget afsæt i. Forløbene og temaerne har været over længere eller kortere tid og har taget udgangspunkt i børneperspektivet og børnenes motivation og nysgerrighed.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi er fortsat i en opstartsproces i forhold til at skabe en mere systematisk evalueringskultur. Der foregår mange små mundtlige evalueringer og refleksioner på daglig basis, der skærper opmærksomheden på den pædagogiske praksis og evt. justeringer i praksis.

Det er vigtigt for os at skabe en evalueringskultur, der giver mening i forhold til udviklingen af den pædagogiske praksis, og som er nem og håndgribelig for personalet. De skemaer personalet skal anvende, skal kunne indgå i den måde, der i forvejen reflekteres over praksis på, og hvor fokus er på børneperspektivet og den voksnes rolle og indvirkning på den pædagogiske praksis.

Vi har arbejdet med et refleksionsskema ud fra personalets praksisfortællinger. I refleksionsskemaet bliver der bl.a. kigget på elementer fra det pædagogiske grundlag, læreplanstemaerne, den voksnes rolle, samt hvad refleksionen fører til af nye erkendelser og evt. justeringer.

Vi er ligeledes i en opstartsfase, hvor der arbejdes med tegn på læring/evalueringscirklen, som kan bruges både når der mødes udfordringer eller nysgerrighed på praksis og ved projektforsløb.

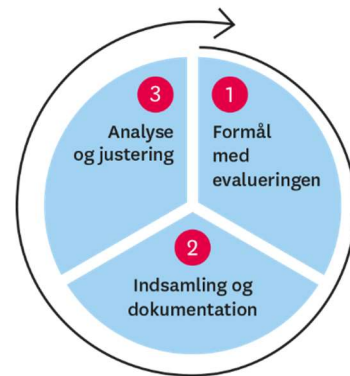
Vi vil arbejde på fortsat at implementere og systematisere brugen af disse to redskaber på stuemøder og personalemøder fremadrettet.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Før Corona afholdte vi en pædagogisk dag, hvor vi gennem forskellige processer arbejdede med tilblivelsen af den skriftlige læreplan ud fra det vi stod på, på daværende tidspunkt.

Vi skal nu i gang med en proces, hvor den skriftlige læreplan skal være mere "levende" og synlig i den daglige pædagogiske praksis. Denne proces sættes for alvor i gang ved en pædagogisk dag i september 2021, hvor vi sammen med en oplægsholder skal arbejde med styrkelsen af vores pædagogiske fundament og de traditioner, som huset står på, med børneperspektivet som overliggere og med en kobling til den pædagogiske læreplan.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

"Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Den følgende evaluering er delt op i vuggestuen og børnehaven, da der er blevet arbejdet ud fra forskellige arbejdsplaner. I evalueringen er der taget udgangspunkt i arbejdsplaner fra handleplanen fra det pædagogiske tilsyn i efteråret 2020.

Vuggestuen:

Vuggestuen har valgt at sætte fokus på tematiserede læringsmiljøer, hvor formålet har været at sikre et bredt udviklingstilbud til vuggestuebørnene ud fra læreplanstemaerne.

Vuggestuen ønsker at arbejde mere fokuseret med den styrkede læreplan ud fra forskellige overordnede temaer, som udspringer af børnenes egen nysgerrighed og motivation og derigennem sikre børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse på et bredere og mere kontinuerligt grundlag. Temaet i denne evaluering er katte.

Børnehaven:

Børnehaven har valgt at sætte fokus på udendørs læringsmiljøer i middagsstunden. I denne evaluering er det læringsmiljøer, hvor den voksne er igangsætter og medskaber, der er i fokus.

Formålet har været at være nysgerrige på vores læringsmiljø og praksis i middagsstunden 12.00 - 14.00.

Vi har set på om vores udendørs læringsmiljøer omfavner og udfordrer alle børn i de læringsmiljøer og aktiviteter, der tilbydes. Børnene skal have mulighed for at indgå i leg eller legefællesskaber.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vuggestuen:

Vuggestuen indsamler dokumentation gennem billeder af de forskellige processer og aktiviteter, der hænges i børnehøjde på stuen, så børnene gennem dialog om billederne kan genkende oplevelsen/aktiviteten. Billeder af katte fra bøger og Ipad hænges ligeledes op på stuen.

De voksne vil bl.a. se efter tegn på lege, nye ord samt skærpet fælles opmærksomhed. De vil endvidere være opmærksomme på børnenes efterspørgsel efter "mere"/gentagelser.

Børnehaven:

Børnehaven indsamler dokumentation gennem forskellige observationer over en periode på 14 dage. Den første uge vil en voksen lave en planlagt aktivitet på legepladsen, som observeres af en kollega. Ugen efter vil der ikke blive igangsat nogen aktiviteter – disse dage vil der ligeledes blive observeret på. Det er frivilligt for børnene at deltage i de forskellige aktiviteter.

Der var planlagt inddragelse af børnene i evalueringen med børneinterviews, børnetegninger og fotos. Dette nåede dog ikke at blive udført.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vuggestuen:

Gentagelser er tryghedsskabende for børnene. Vi erfarede at jo flere gentagelser, jo større sandsynlighed var der for at erfaringer og læring hos børnene lagrede sig. Det store fokus på børnenes egne initiativer og de forskelligartede aktiviteter i løbet af forløbet gjorde, at projektet fortsatte længere tid end forventet, da børnene fortsatte med at være nysgerrige og ville mere.

De voksne oplevede en børnegruppe, der kunne være med på hvert deres niveau med den rette støtte og guidning fra den voksne. De forskellige fotos af aktiviteter og processer viser fordybelse hos selv de mindste vuggestuebørn.

De voksne erfarede bl.a. et udvidet ordforråd hos mange af børnene, og de differentierede aktiviteter og sanseindtryk tilgodeså hvert enkelt barns udviklingstrin.

Børnehaven:

Observationerne viste, at der var mange børn, der deltog alle dagene, og formen på aktiviteterne gjorde, at de børn, der ikke med det første deltog i aktiviteten, kunne nærme sig i det tempo, der passede dem. Der var plads til som barn at se nysgerrigt til, og på den måde opleve at være en del af legen og fællesskabet, samt øve sig i at "springe" ud i noget nyt.

Det var en kvalitet i sig selv, at børn fra forskellige stuer deltog på lige fod. Det blev tydeligt, hvor sjovt det var for de mindste børn at lære de større børn at kende og omvendt.

En anden kvalitet var, at børnene kunne gå ind og ud af aktiviteten som de ville. Det så ud som om det var med til at gøre det mere tilgængeligt for mange af børnene. Børnene tog efterfølgende selv aktiviteten op uden igangsættelse af en voksen.

Observationerne viste samtidig også en tydelighed i at nogle børn bevidst trak sig væk fra de igangsatte aktiviteter, da det ikke nødvendigvis var i det miljø, at barnet havde mod på at prøve nyt.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vuggestuen:

For vuggestuen har det været en stor gevinst at arbejde med et overliggende tema som udgangspunkt for arbejdet med de styrkede læreplaner, samt de læringsmiljøer, der skabes i vuggestuen. Det er blevet tydeligt, at de voksne skal holde fast i at give læringsmiljøerne tid. Når de voksne ser børnenes initiativer og møder dem i deres nysgerrighed, kan projekterne udvikle sig og folde sig mere ud løbende.

Vuggestuen har fastholdt at arbejde ud fra temaer, da det giver mening ud fra et børneperspektiv. Projekter opstår forsat ud fra børnenes interesser og initiativer, og der gives fortsat god tid til fordybelse.

Fremadrettet vil de voksne være nysgerrige på, hvordan de helt små vuggestuebørn kan inddrages mere i de pædagogiske temaer, samt have en opmærksomhed på den voksnes rolle og betydning for læringsmiljøerne.

Børnehaven:

Børnehaven erfarer, at når der igangsættes aktiviteter af en voksen, skal evt. redskaber være tilgængelige, da børnene ofte gerne vil fortsætte på egen hånd efterfølgende.

Der var stor tilslutning til de forskellige aktiviteter, men det blev også tydeligt at denne form for læringsmiljø ikke fangede alle børns opmærksomhed.

Der skal fortsat arbejdes videre med de voksnes organisering og opdeling over middagsstunden, så alle ved, hvad deres rolle er.

Børnehaven vil gerne afprøve flere forskelligartede aktiviteter, som tilgodeser og "inviterer" forskellige typer af børn og læring. Samtidig vil det også prøves at gennemføre samme aktivitet flere gange om ugen for at skabe genkendelighed og forudsigelighed for børnenes læring, trivsel og glæde. På denne måde kan det undersøges om de børn, der vælger aktiviteten fra over tid, vil udvise større tryghed og selv deltage på sigt.

De voksne i børnehaven vil fortsætte med at have en nysgerrighed på og pædagogiske refleksioner omkring frivillighed i aktiviteter, samt have et fokus på de sårbare eller udsatte børn, der ikke af sig selv er opsøgende over for denne type af læringsmiljø.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

FKU bliver orienteret i forhold til de tiltag og fokuspunkter, som der arbejdes med og kommer med input mm.

Sideløbende med det beskrevne har vi arbejdet med en større synliggørelse af FKU samtidig med, hvordan forældrene inddrages i evalueringen af den styrkede pædagogiske læreplan. FKU har bl.a. lavet et årshjul med forskellige arrangementer, som både skal højne sammenholdet i forældregruppen, men som også inviterer til et tættere samarbejde med institutionen og indblik i dagligdagen.

Derudover inddrages FKU i den kommende tid i evalueringen af det skrevne omkring forældresamarbejdet i den styrkede pædagogiske læreplan. Evalueringen vil foregå på et FKU møde. Derudover vil der i slutningen af 2021 eller i starten af 2022 blive udarbejdet et spørgeskema til samtlige forældre, som derefter skal indgå i vores egen evaluering af forældresamarbejdet.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil fortsætte med at have fokus på den voksnes rolle i og indvirkning på de pædagogiske læringsmiljøer og med børneperspektivet som omdrejningspunkt. Gennem bl.a. arbejdet med handleplanen fra det pædagogiske tilsyn og det generelle arbejde med den daglige pædagogiske praksis er det blevet tydeligt for os, at vi er i gang med en proces, hvor vi skal forene ”gammelt og nyt” og skabe et pædagogisk fælles ståsted ud fra det stærke fundament, der er i institutionen, samt ud fra den styrkede læreplan.

Vi afholder en pædagogisk dag i efteråret, hvor vi med udgangspunkt i vores styrkede pædagogiske læreplan fortsætter processen med at se nærmere på det, vi står på og skal stå på fremadrettet, og vil arbejde med, hvordan det så kommer til udtryk i den pædagogiske praksis og de pædagogiske læringsmiljøer.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Det er fortsat i en opstartsfase for personalet at arbejde struktureret med den systematiske evaluering. Det er dog tydeligt, at det har skabt en større faglig bevidstgørelse samt refleksionen over egen praksis og rolle i forhold til det pædagogiske arbejde. Dette understøtter i forvejen den ”rejse” vi er på i Veddelev Børnehus.

Vi er fortsat i gang med at oparbejde gode rutiner for brug af vores refleksionsskema og arbejdet med praksisfortællinger, hvor der er fokus på børneperspektivet og egen rolle, ageren og indflydelse på læringsmiljøerne. Tegn på læring/evalueringscirklen vil vi også fortsætte med at arbejde kontinuerligt med ved undren og nysgerrighed på praksis både på stuemøder og ved personalemøder.

Vi skal arbejde meget mere med at inddrage børnene i evalueringsarbejdet gennem billeder, interview mm. Der er ingen tvivl om, at børnenes eget syn på deres hverdag kan give andre interessante vinkler på praksis og give anledning til andre typer af refleksion over den pædagogiske praksis.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Denne evaluering vil ligesom den kommende pædagogiske dag blive "startskuddet" til at skærpe og justere vores skriftlige pædagogiske læreplan, så alle kan genkende sig selv i den. Ved at fortsætte med at lave små evalueringer af indsatser, projekter og læringsmiljøerne, vil vi bruge dem til at justere den skriftlige pædagogiske læreplan fremadrettet.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020

Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC